

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Magyar Köztársaságban élő szerb kisebbség és a Szerb Köztársaságban élő magyar kisebbség védelméről szóló, 2003. október 21-én megkötött magyar és szerb-montenegrói Kisebbségvédelmi Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) végrehajtását figyelemmel kíséző Magyar–Szerb Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság V. üléséről

A Magyar–Szerb Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban KVB) 2016. április 4-én, Szabadkán tartotta meg V. ülését. A magyar küldöttséget Kalmár Ferenc, Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos, a szerb delegációt Nenad Ivanišević államtitkár, a KVB társelnökei vezették. Az ülésen résztvevők névsorát a jegyzőkönyv melléklete tartalmazza.

I.

A Kormányközi Vegyes Bizottság a kétoldalú kisebbségvédelem és a két országban élő magyar, illetve szerb nemzeti közösség helyzetének időszerű kérdéseiről folytatott tanácskozása során egyetértett az alábbiakban:

- A Magyar Köztársaság területén élő szerb és a Szerb Köztársaság területén élő magyar nemzeti kisebbség védelméről szóló, 2003. október 21-én aláírt Egyezmény a továbbiakban is magas szinten biztosítja a magyar, illetve a szerb kisebbségi közösség hagyományainak, kulturális értékeinek és történelmi örökségének megőrzését, és ezzel hozzájárul nemzeti azonosságtudatuk kiteljesítéséhez.
- A kétoldalú kapcsolatok terén az elmúlt évek egyik legfontosabb eredménye, hogy megindult és mostanra jelentős gyakorlati eredményeket is hozott a történelmi megbékélési folyamat. A folyamat jelentős lépéseként, 2013. június 21-én a szerb nemzetgyűlés a vajdasági magyar polgári lakosság ellen 1944-45-ben elkövetett cselekményeket elítélő nyilatkozatot fogadott el. Ennek köszönhetően kerülhetett sor Áder János köztársasági elnök és Tomislav Nikolić szerb köztársasági elnök 2013. június 26-i közös főhajtására a II. világháború során és azt követően ártatlanul kivégzett magyar és szerb áldozatok csúrogi emlékművei előtt. A kisebbségi jogok érvényesülése terén elismerésre méltó – és a régióban példaértékű –, hogy Szerbia Kormánya 2014. október 30-án rendelkezett a Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságát kollektív bűnösséggel sújtó 1945-ös határozatok hatályon kívül helyezéséről, mely kormányhatározat indoklásában kimondták, hogy a fent említett 1945-ös (kollektív bűnösségről rendelkező) határozatok ellentétesek a hatályos szerb jogrenddel. Bízunk abban, hogy az elfogadott kormányhatározat a rehabilitációs eljárások felgyorsulását eredményezi. A megbékélési folyamat kiteljesítéséhez

az Akadémiai Történész Vegyes Bizottság kutatómunkájának befejezése maradt hátra. A Felek meglelégedéssel veszik tudomásul, hogy a történelmi megbékélési folyamat lezárásában immár nem a politikai szereplők, hanem a történészek a főszerep.

A Felek üdvözlük a gyakori magas szintű találkozókat, a két ország közötti intenzív politikai kapcsolatokat, valamint a két baráti, szomszédos ország közötti mindent átfogó együttműködés fejlesztését.

- A Felek üdvözlük Szerbia EU-csatlakozás melletti elkötelezettségét, mely folyamat keretében sor került a csatlakozási tárgyalások megkezdésére és az első tárgyalási fejezetek megnyitására. Magyarország Kormánya politikailag támogatja és szakmailag is segíti a szerb EU-csatlakozási folyamatot. Kiemelt jelentőségű, hogy Szerbia Kormánya a 23-as csatlakozási fejezet kapcsán – a nemzeti tanácsok bevonásával – külön kisebbségi akcióttervet készített és fogadott el a Szerbiában honos nemzeti kisebbségek jogainak minél szélesebb körű érvényesülése érdekében, mely akciótterv – az abban foglalt vállalások megvalósulása esetén – a térségben példaértékű dokumentumnak tekinthető a kisebbségi jogok terén.
- A Felek egyetértenek abban, hogy térségük fenntartható fejlődéséért felelősséget kell vállalniuk. A fenntarthatóság pedig nemcsak a táj természeti kincseinek megőrzéséről szól, hanem mindazokról az értékekről, amelyeket önazonosságunk megőrzése és erősítése érdekében kötelességünk óvni és gondozni. A Felek üdvözlük a kulturális kincs megőrzése érdekében kifejtendő munkát mindkét országban.
- A Felek üdvözlük a budapesti Tököljánum 2015. évi felújítását, valamint azt, hogy az Európa Kollégium 2015 őszén megkezdte működését. Az Európa Kollégium, melynek felépítését a Vajdasági Autonóm Tartomány és Magyarország közösen valósította meg, míg működését teljes egészében Magyarország Kormánya finanszírozza, otthont nyújt az Újvidéken tanuló vajdasági magyar és a magyarországi szerb egyetemisták és egyetemi előadók számára, ezzel is növelve a nemzetek közötti kapcsolatokat ápolását és a fiatalok képzettségi szintjének emelését.
- A Felek üdvözlük a Magyar Kormány jelentős adományait, melyeket a szabadkai Szent Teréz Székesegyház és a szabadkai Zsinagóga felújítására, a nagybecskereki Zárda épületének megvásárlására és felújítására valamint a vajdasági veszélyeztetett templomok megmentésére és egyéb műemlékek helyreállítására biztosít.

A Felek üdvözlük azon gazdaságfejlesztési támogatást, amelyet Magyarország Kormánya folyamatosan biztosít. Bízunk abban, hogy mindez hozzájárul a vajdasági magyar nemzeti közösség szülőföldön való megmaradásához, gazdasági felzárkózásához és megerősödéséhez valamint – közvetlenül, vagy közvetett módon – valamennyi Vajdaságban élő szerb állampolgár érdekeit szolgálja. Üdvözlük továbbá, hogy a Magyar Kormány támogatásának köszönhetően a falu- és tanyagondnoki szolgálat is megkezdte működését.

- A Felek üdvözlnek a Magyar Kormány 2016. február 9-i határozatát, a magyarországi szerb közösség számára kiemelt fontosságú kérdések rendezésével kapcsolatban. Egyben kéri, hogy a magyar Fél tegyen meg minden szükséges intézkedést a kormányhatározat sikeres végrehajtása érdekében.
- A Felek üdvözlnek, hogy a kedvező politikai légkörnek és a tolerancia programoknak köszönhetően jelentősen csökkent Vajdaságban a különböző nemzetiségű polgárok között elkövetett erőszakos cselekmények száma. A KVB üdvözlzi a Vajdaság tartomány etnikai közösségei békés együttélését, és támogatja az eredeti etnikai arányok megőrzését.

II.

A Felek egyetértettek abban, hogy a KVB ülései Magyarország és a Szerb Köztársaság közötti kapcsolattartás fontos fórumai. A Felek a kétoldalú kisebbségvédelmi együttműködés szempontjából kiemelt jelentőségűnek és nélkülözhetetlennek tartják a magyarországi szerb és a szerbiai magyar nemzeti közösség képviselőinek a KVB ülésein való részvételét és aktív tevékenységét.

III.

A Felek megállapították, hogy

- Magyarország Kormánya 1369/2012. (IX. 17.) számú határozatában jóváhagyta a KVB IV. ülésének jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokat és meghatározta a végrehajtás rendjét.
- üdvözlendők a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért eddigi eredmények, ugyanakkor sajnálatos, hogy az ajánlások egy részének végrehajtása még nem történt meg.

A Felek kinyilvánították azon szándékukat, hogy a jövőben fokozott intenzitással keresik a megoldást azon ajánlások teljesítésére, amelyeknek megvalósításában huzamosabb ideje nem történt előrehaladás.

IV.

A Felek a KVB előző ülésén elfogadott ajánlások teljesítésének állásáról folytatott kölcsönös tájékoztatást követően az alábbi ajánlások fenntartásában állapodtak meg:

A) Az általános kérdések területén

1. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy kormányaik indítsanak olyan gazdasági programokat, amelyek új munkahelyek létesítését segítik elő abban a térségben, ahol szerb és magyar kisebbség is él, ezzel csökkentve az elvándorlás mértékét is. A KVB javasolja olyan intézkedések meghozatalát, amelyek segítik a kisebbségek lakta régiók, mikrorégiók gazdaságának és infrastruktúrájának fejlődését, továbbá a régiók

közötti kapcsolatokat is. Ennek során külön figyelmet kell fordítani a munkahelyek megőrzésére.

2. A KVB üdvözli a Magyar-Szerb Gazdasági Együttműködési Kormányközi Vegyes Bizottság 2016. március 17-18-i ülésének jegyzőkönyvében megfogalmazott Bácsszentgyörgy- Rastina (Haraszi) és Kübekháza-Rabe (Rábé) között létesítendő határátkelőhelyek mielőbbi megnyitását elősegítő, infrastruktúrafejlesztéssel kapcsolatos javaslatokat, illetve a Tiszasziget-Dala (Gyála), Ásotthalom-Királyhalom és Bácsalmás-Bajmok határátkelőhelyek nyitvatartási idejének meghosszabbítását célzó indítványokat és szorgalmazza mielőbbi végrehajtásukat.

3. A KVB üdvözli a közigazgatási szervekkel történő mindennapi érintkezés során a kisebbségek számára az anyanyelv szabad használatának és az eljárások anyanyelven történő lefolytatásának a lehetőségét a hatályos törvényekkel összhangban.

4. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy a történelmi szerb településeken, illetve a települések történelmi részeiben - a szerb kisebbség képviselőivel együttműködve – a továbbiakban is járuljon hozzá, hogy azoknak az utcáknak és tereknek a nevét, amelyek a szerb kulturális örökséghez kapcsolódnak, következetesen tüntessék fel szerb nyelven, illetve írással, nem a magyar nyelvből szerb nyelvre való tükörfordítással, hanem az eredeti szerb elnevezést használva (amennyiben ez utóbbi létezik).

5. A KVB üdvözli, hogy az Alaptörvényre figyelemmel, megszülettek azon jogszabályok, melyek biztosítják a nemzetiségi nyelvhasználatot a nemzetiségi önkormányzati munkában, ügyvitelben, ugyanakkor felhívja a magyar Felet, hogy segítse elő ezen jogszabályok gyakorlati alkalmazását.

6. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy fokozottan vonják be a magyar és szerb nemzetiséghez tartozókat azon központi és a többi államigazgatási szervek munkájába, amelyekben kisebbségi ügyekkel is foglalkoznak.

7. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy kezdjenek konzultációkat, amelynek keretében megvizsgálják mindkét országban a két érintett nemzeti közösség demokratikus-parlamentari képviselői formája tekintetében a továbblépés lehetőségét.

8. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy az illetékes minisztériumok bevonásával készüljön összehangolt cselekvési program az elfogadott kisebbségi akciótervvel összhangban a magyar nemzeti kisebbség tagjainak nagyobb arányú bevonására a teljes közszférában, beleértve a közvállalatokat is, egészen a részarányos foglalkoztatottsági szint eléréséig, főképpen az új foglalkoztatottak felvételénél és a meglévők elbocsátásánál.

9. A **Felek** továbbra is szorgalmazzák a két ország nemzeti kisebbségei tagjainak felvételét a rendészeti és igazságügyi szervek állományába.

10. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy biztosítsák a kisebbségi nyelv és írás következetes hivatalos használatának személyi, tárgyi, illetve pénzügyi feltételeit az államigazgatásban és az igazságügyben, valamint, hogy ösztönözzék a témakört szabályozó egyéb jogszabályok továbbfejlesztését, amivel a nyelv - és írás hivatalos használatának kérdéseit megfelelő módon szabályoznák olyan helyeken is, ahol a jelenlegi hatályos jogszabályok azt nem teszik lehetővé. A KVB javasolja a szerb

Félnek egy új, hivatalos nyelvhasználatot szabályozó törvény megalkotását a kisebbségi jogok legmagasabb sztenderdjeinek alkalmazása érdekében.

11. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy a továbbiakban is nyújtsanak anyagi támogatást a Budai Szerb Ortodox Egyházmegyének visszaadott ingatlanok felújítására (elsősorban a budapesti Tökölyánum, a szentendrei preparandia épülete, Pomázi Szent György Szerb Egyházi-Civil és Kulturális Központ), azok alkalmassá tételére, hogy bennük szervezeten megvalósíthatóak legyenek a magyarországi szerb kisebbség vallási és kulturális öröksége megőrzésével kapcsolatos programok.

12. A KVB javasolja a **szerb Félnek** az egyházi vagyon visszaszármaztatás végrehajtását, különös tekintettel a szerbiai magyar, illetve magyar többségű hívőkből álló egyházak (Szabadkai Római Katolikus Püspökség, Nagybecskereki Római Katolikus Püspökség, a Református Keresztyén Egyház és az Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyház) vonatkozásában, és biztosítsa ezen egyházak esetében is az egyenlő elbánást.

13. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy együttműködve a vajdasági magyar, illetve magyar többségű hívőkből álló történelmi egyházakkal, folytassa az adott vallási felekezetek prioritásként megfogalmazott igényeinek anyagi támogatását. A KVB javasolja a szerb Félnek, hogy a magyar többségű vagy a magyar többségű hívőkből álló történelmi egyházak képviselőivel együtt vizsgálja meg annak lehetőségét, hogyan tud segítséget nyújtani az egyházi pedagógiai programok kidolgozásához, illetve, ezeknek az intézményeknek a szerb oktatási rendszerbe való bekapcsolásához.

14. A KVB javasolja, hogy a **szerb Fél** folytassa és vizsgálja meg a költségvetési támogatás növelését azon diákotthonok esetében (muzslyai Emmausz Kollégium, a Maradéki Református Egyház újvidéki Apáczai Kollégiuma, a nagybecskereki Boldogasszony Iskolanővérek által fenntartott leánykollégium, a tóthfalui katolikus diákotthon), amelyek alapítója nem az állam, és amelyek jelenleg nem vagy csak elenyésző támogatást kapnak az állami költségvetésből.

A 2011. évi jegyzőkönyv V. pontjából áthelyezve:

15. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy kormányhatározat formájában szavatolja az ajánlások eredményesebb végrehajtását az elfogadott Kisebbségi Akciótervvel összhangban, mint ahogyan azt a magyar Fél teszi.

16. A KVB javasolja a **szerb Félnek** a vagyon-visszaszármaztatási folyamat felgyorsítását és zökkenőmentessé tételét.

17. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy folytassa az elkobzott egyházi anyakönyvek visszaadási folyamatának mielőbbi befejezését.

18. A KVB felhívja a **Felek** figyelmét a Magyar Nemzeti Tanács és a Szerb Országos Önkormányzat közjogi jogosítványai (tanácskozási, javaslattevési, egyetértési stb.) tiszteletben tartásának szükségességére.

19. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy a 2016. február 9-i magyar kormányhatározatban foglaltaknak megfelelően segítse elő a korábban a pesti Szerb Görögkeleti Egyházközség tulajdonát képező - természetben a Budapest, V. ker., Váci

utca 66. szám alatti ingatlan – visszaszármasztatása rendezésének lehetőségét a Budai Szerb Ortodox Egyház Püspökségnek.

20. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy tegyen lépéseket a magyar nemzetiségű egyházi szolgáltatók állami társadalombiztosításba történő bevonása érdekében.

B) Az oktatás területén

1. A **Felek** üdvözik, hogy 2015. július 1-jén aláírásra került a 2015-2017. évekre szóló Oktatási, Tudományos és Kulturális munkaterv. A **Felek** javasolják, hogy mielőbb történjen meg az aláírása az „Egyetértési Nyilatkozat a Szerb Köztársaság Oktatási, Tudományügyi és Technológia-Fejlesztési Minisztériuma és Magyarország Emberi Erőforrások Minisztériuma között a Nemzeti kisebbségek oktatása területén” címet viselő dokumentumnak.

2. A KVB felhívja a **Feleket**, hogy az egymás országában szerzett felsőfokú diplomák kölcsönös elismerése érdekében haladéktalanul tegyék meg a szükséges lépéseket egy új kétoldalú ekvivalencia megállapodás megkötésére.

3. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy a kisebbségi közösségek igényei szerint biztosítsák a taneszközök és a tankönyvek kiadását és az anyaországból való behozatalát. A KVB javasolja **mindkét Félnek**, hogy a szerbiai tankönyvek Magyarországra történő behozatala a Szerb Országos Önkormányzat, a magyarországi tankönyvek Szerbiába történő bevitele pedig a Magyar Nemzeti Tanács javaslatértékelési körébe tartozzon.

A KVB javasolja a **szerb Félnek**, tegye lehetővé a magyarországi tankönyvek használatát Szerbia területén a magyar anyanyelvű oktatásban, ahogyan az az új tankönyvtörvényben szerepel. Ennek érdekében töröljön el minden adminisztratív akadályt, amely a jóváhagyási eljárásban jelentkezik.

A KVB üdvözi a magyarországi szerb nemzetiségi tankönyvfejlesztési és fordítási programban eddig elért sikereket és javasolja ennek folytatását.

4. A KVB javasolja, hogy a **Felek** vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy a Szerb Országos Önkormányzat (a továbbiakban SZOÖ) és a Magyar Nemzeti Tanács (a továbbiakban MNT) az anyaországtól kapott és az adott országban kereskedelmi forgalomba nem kerülő tankönyvek, illetve az oktatáshoz használatos kiadványok esetében a forgalmi és egyéb adók (vám, illetékek) alól mentességet kaphassanak.

5. A KVB megállapítja, hogy a Szerb Országos Önkormányzat átvette a battonyai, a lórévi és a budapesti szerb nemzetiségi oktatási-nevelési intézmények fenntartását.

A KVB javasolja a **magyar Félnek** a szerb nyelvű oktatási-nevelési intézmények zökkenőmentes működése érdekében a köznevelési megállapodás 5 éves időtartamra történő megkötését. Továbbá kéri a nem szerb nemzetiségi önkormányzat által fenntartott kis létszámú szerb köznevelési intézmények kiemelt támogatását.

6. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy vizsgálja meg a battonyai szerb iskola és óvoda beruházása további ütemeinek megvalósítási lehetőségét.

7. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy gyorsítsa fel az MNT-vel megkezdett tárgyalásokat a többszakos tanárképzési modell feltételrendszerének beindítására.

9. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy a magyarországi szerb iskolák munkáját szerb vendégtanárok, lektorok küldésével segítse, és részükre biztosítson lakhatási támogatást.

10. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy tegyen lépéseket lektorok és szaklektorok alkalmazására az államilag alapított felsőoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik, az elfogadott Kisebbségi Akciótervvel összhangban.

11. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy a kölcsönös megismerés és tolerancia fejlesztésének érdekében tegye lehetővé és segítse elő, hogy a kisebbségi nemzeti közösségek által lakott területeken az általános iskolák többségi nyelvű tagozatain a szerb illetve magyar nyelvet, mint választható második idegen nyelvet tanulhassák a diákok.

12. A KVB javasolja, hogy a **szerb Fél** – a vonatkozó törvények rendelkezéseivel összhangban – vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy azokon a vajdasági településeken, amelyeken az MNT felmérése szerint arra igény mutatkozik, hozzon létre olyan magyar nyelvű oktatási központokat, amelyekben magyar óvodai, magyar általános iskolai és magyar középiskolai tagozatok működnének, kollégiumi férőhelyek biztosítása mellett.

13. A KVB javasolja a **Feleknek** a felsőoktatási intézmények közötti együttműködés támogatását, és a törvények adta lehetőségek szerint a határon átnyúló szolgáltatások keretében képzési konzultációs központok, kutatóhelyek létrehozását és működtetését.

A 2011. évi jegyzőkönyv V. pontjából áthelyezve:

14. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy - a törvénnyel összhangban - mielőbb oldja meg a Magyar Nemzeti Tanácsa által meghatározott közoktatási és kulturális intézmények vonatkozásában az alapítói jogok zökkenőmentes átadását, és állapítsa meg az intézmények alapítói jogai átadásának kritériumait és az átadás mértékét.

15. A KVB szorgalmazza a **magyar Félnél** a szegedi szerb nemzetiségi oktatási-nevelési központ létrehozása feltételeinek megvizsgálására vonatkozó 2016. február 9-i kormányhatározat mielőbbi végrehajtását.

16. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy továbbra is tegye lehetővé a szerb nemzetiségi tanítók és óvodapedagógusok szerb nyelven történő felsőfokú képzését a budapesti ELTE Tanítóképző Karán.

17. A KVB továbbra is javasolja a **szerb Félnek**, hogy biztosítson ösztöndíjakat a felsőoktatási intézményekben tanuló magyarországi szerb kisebbség tagjai számára.

C) A kultúra és tájékoztatás területén

1. A KVB javasolja, hogy a **Felek** folytassák az országaikban élő magyar, illetve szerb nemzeti kisebbség kulturális autonómiája (Magyar Nemzeti Tanács, Szerb Országos Önkormányzat) intézményeinek támogatását.

2. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy támogassák és segítsék elő a magyar-szerb kulturális és történelmi kapcsolatok kutatását, beleértve azokat a kutatásokat is,

amelyeket a magyar és szerb kisebbség kutatói és intézményei végeznek. A **Felek** részesítsék kiemelt támogatásban a létrejött Magyar-Szerb Történész Vegyes Bizottság tevékenységét.

3. A KVB javasolja, hogy a **Felek** folytassanak intenzívebb együttműködést a magyar és szerb őshonos nemzeti kisebbségek történelmi emlékhelyeinek védelme és nemzeti örökségük megóvása céljából, továbbá ennek érdekében a vonatkozó programok megvalósításába vonják be az MNT és a SZOÖ képviselőit.

4. A KVB támogatja szerbiai szakértők részvételét a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye, illetve magyarországi szakértők részvételét a szerbiai magyar egyházak épületeinek, relikviáinak védelmében, konzerválásában, felújításában.

A KVB üdvözli a Miniszterelnökséghez tartozó Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ és Szerb Köztársaság Műemlékvédelmi Intézet közötti együttműködési keretmegállapodást, amely kiterjed szakértői közreműködésre is.

A két ország nemzeti jelentőségű, hasonló profilú országos kulturális intézményei (Országos Széchenyi Könyvtár – Szerb Nemzeti Könyvtár, Szerb Matica Könyvtára; Magyar Nemzeti Levéltár – Szerb Levéltár; Vajdasági Levéltár; Magyar Nemzeti Múzeum – Szerb Történelmi Múzeum, Vajdasági Múzeum; Nemzeti Művelődési Intézet – Vajdasági Művelődési Intézet, Vajdasági Magyar Művelődési Intézet) közötti megállapodások nagymértékben segítenék a két országban a szerb és a magyar épített és szellemi örökség megőrzését, valamint a kulturális javak és értékek bemutatását.

5. A KVB javasolja, hogy a **Felek** nyújtsanak anyagi és szakmai támogatást állami örökségvédelmi intézményeik, civil szakmai szervezeteik (ide értve a magyar és a szerb kisebbség tudományos és kulturális intézményeit is) együttműködéséhez olyan határon átnyúló közös pályázati projektek előkészítésében és megvalósításában, melyek célja a régió épített örökségének dokumentálása és megőrzése. A KVB javasolja a **Feleknek** egy, a 19-20. sz. fordulóján épült, s még álló historizáló, szecessziós épületek dokumentálását célzó program elindítását.

6. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy a jövőben is biztosítsák a szerb és a magyar kisebbség kulturális rendezvényeinek finanszírozását, világos és ésszerű feltételekkel.

7. A KVB üdvözli a magyar **Fél** részéről a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap nemzetiségi műsorkészítés feltételeinek javítására tett erőfeszítéseit és szorgalmazza e feltételek (személyi és technikai) további javítását, különös tekintettel a Magyar Televízió és Rádió archívumában fellelhető szerb nemzetiségi anyagok digitális archiválására és a szerb közösség részéről nem kereskedelmi célú hozzáférés jelentős könnyítésére.

8. A KVB üdvözli a SZOÖ és intézményei (Szerb Kulturális és Dokumentációs Központ, Szerb Pedagógiai és Módszertani Központ, Szerb Színház, Szerb Intézet), továbbá a szentendrei Szerb Egyháztörténeti Múzeum biztonságos és kiegyensúlyozott működéséhez biztosított magyar költségvetési támogatást.

9. A KVB javasolja **mindkét Félnek** az ifjúsági szervezetek és programok pályázat útján történő támogatásának folytatását.

10. A **magyar Fél** továbbra is biztosítsa a Srpske nedeljne novine c. hetilap rendszeres megjelenéséhez szükséges forrásokat, valamint vizsgálja meg a felmerülő finanszírozás lehetőségeit a hetilap korszerű formátumban való megjelentetése érdekében.

11. A KVB javasolja, hogy a **szerb Fél** biztosítsa a Vajdasági Rádió és Televízió magyar nyelvű adásainak egész VAT területén való sugárzásának és vételének feltételeit, a törvénnyel összhangban, hogy gondoskodjon a közszolgálati média teljesítse a közérdekű tájékoztatásra vonatkozó törvényes kötelezettségét, ami nemzeti kisebbségek nyelvén elhangzó tartalmak mennyiségének növelése a közszolgálati rádióban és televízióban, hogy érvényesüljön a nemzeti kisebbség nyelvén történő teljes körű és részrehajlásmentes tájékoztatás.

12. A **Felek** megállapítják, hogy csökkent a Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetése, amely következtében csökkentek a szerbiai magyar nemzeti közösség legjelentősebb intézményeinek támogatásai. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy növelje ezen intézmények költségvetési támogatását.

13. A KVB ismételten javasolja, hogy a **szerb Fél** gyorsítsa fel a Szabadkai Gyerekszínház épületének rekonstrukciós munkálatait, annak érdekében, hogy a szerb és a magyar társulat mielőbb folytathassa tevékenységét.

14. A KVB ismételten javasolja a **szerb Félnek**, hogy gyorsítsa fel a Szabadkai Népszínház új épülete építési munkálatait.

A 2011. évi jegyzőkönyv V. pontjából áthelyezve:

15. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy keresse a megoldást arra, hogy a kábelszolgáltatók a szerb kisebbség által lakott településeken, illetve a határ menti sávban szerepeltessék a programkínálatukban a kisebbségi közösség anyaországának legalább egy (lehetőség szerint közszolgálati) televíziós műsorát, a médiatörvény módosításával összhangban.

16. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy folytassa – a Szerb Országos Önkormányzat ajánlásainak figyelembevételével – a helyi szerb nemzetiségi kezdeményezések támogatását, amelyek célja tájházak/és egyéb kiállító terek létrehozása a szerb kultúra értékeinek, tárgyi emlékeinek gyűjtése, védelme, megőrzése és bemutatása érdekében.

17. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy szorgalmazza Szabadka városrendezési tervének felülvizsgálását, amely előíranyozza, illetve lehetővé teszi több, műemléki, történeti, városképi szempontból jelentős épület lebontását, valamint a városkép és a város egész karaktere számára előnytelen, túlméretezett új épületek építését. A már lebontott, magyar kultúrtörténeti szempontból jelentős házak helyén szorgalmazza az utcaképbe illeszkedő új épületek építését, Szabadka történelmi városmagja értékeinek megőrzése érdekében.

18. A KVB ismételten javasolja a **Feleknek** a hadisír-gondozásról szóló kétoldalú megállapodás mielőbbi megkötését.

19. A KVB szorgalmazza, hogy a **Felek** továbbra is tegyenek lépéseket országaik magyar és szerb nemzeti közösségei temetőinek fenntartása, védelme érdekében. Nyújtsanak segítséget honos és külföldi közösségeknek, hogy temetőiket dokumentálni, gondozni tudják, s a temetők történeti, művészi, néprajzi értékű síremlékeit szakszerűen megóvják. A Felek javasolják az örökségvédelmi szakmai szervezetek bevonását.

20. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy vizsgálják meg a közös támogatás és uniós források bevonása lehetőségének biztosítását a ráckevei szerb Nagyboldogasszony monostortemplom épületének, a XVI. és XVIII. századi freskóinak megóvása, restaurálása, valamint a monostori épüleategyüttesben megfelelő kiállítóhely kialakítása, a történeti és egyházi értékek bemutatása céljából.

21. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy vegyék fontolóra a Magyarország és Szerbia területén lévő magyar és szerb kultúrtörténeti jelentőségű műemlékek megőrzésének és azok felújítása finanszírozásának lehetőségét.

V.

Új ajánlások

1. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, az elfogadott Kisebbségi Akciótervvel összhangban, hogy mielőbb tegyen lépéseket a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítására, ill. új törvény elfogadására.

2. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságjogainak védelméről szóló törvény módosítása során biztosítsa a szerzett jogok megőrzését és azok következetes alkalmazását.

3. A KVB javasolja a **szerb Félnek** a Magyar Nemzeti Tanács által kiemelt jelentőségűnek minősített intézmények további támogatását, a Magyar Nemzeti Tanács közvetítésével.

4. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy az elfogadott Kisebbségi Akciótervvel összhangban tegye lehetővé a nemzeti hovatartozásról való önkéntes nyilatkozást.

5. A KVB javasolja a **szerb Félnek** egy magyar nemzetiségi oktatási koncepció kidolgozását a Magyar Nemzeti Tanács bevonásával, az alkotmányban biztosított anyanyelvű oktatás érvényesülése érdekében.

6. A KVB javasolja a **szerb Félnek** a szerb nyelv, mint nem anyanyelv oktatására és tanítására vonatkozó új tanterv és program elfogadását, amelynek célja a szerb, mint nem anyanyelv oktatásának fejlesztése.

7. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy az 1944/45-ben Szerbiában kivégzett ártatlan magyar áldozatok tömegsírijainak helyszíneit – a Magyar Nemzeti Tanács és a helyi önkormányzatok közös részvételével – emléktábla, később emlékmű jelezze, nem feledkezve meg a műalkotásnak és az emlékhely környezetének méltó fenntartásáról sem.

8. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, hogy vizsgálja meg az ELTE BTK-n önálló szerb tanszék kialakításának feltételeit.
9. A KVB javasolja a **Feleknek** a magyar-szerb, szerb-magyar nagyszótár előkészítése, megszerkesztése és kiadása közös finanszírozását. A KVB megállapítja, hogy a magyar Fél a 2016. februári Kormányhatározatban kötelezettséget vállalt a költségek 50 %-ának biztosítására. A KVB javasolja a szerb Félnek a költségek másik felének vállalását.
10. A KVB javasolja a **szerb Félnek** a vajdasági magyar érdekeltségű köz- és iskolakönyvtárak gyűjteményeinek magyar dokumentumokkal való ellátását.
11. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy vizsgálják meg a Magyarországi Szerb Színház önálló játszóhelye feltételei megteremtésének lehetőségét.
12. A KVB javasolja a **szerb Félnek**, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az Újvidéki Egyetem valamennyi karán biztosítsa a magyar nemzetiségű személyek számára az anyanyelvi felvétel lehetőségét.
13. A KVB szorgalmazza a Magyar-Szerb Gazdasági Együtműködési Kormányközi Vegyes Bizottság 2016. március 17-18-i ülése jegyzőkönyvében foglaltak mielőbbi megvalósítását a vasútfejlesztésekre vonatkozóan.
14. A javasolja a **Feleknek**, hogy vizsgálják meg a veszélyeztetett állapotú, kis hívő közösséggel rendelkező, ill. fenntartó gyülekezet nélkül maradt templomok (pl. módosi rk. templom) állagmegóvásának, helyreállításának lehetőségét, és keressenek megoldást a szükséges fenntartásra.
15. A **Felek** keressenek lehetőséget az igen veszélyeztetett állapotban lévő zsablyai rk. templom megmentésére, helyreállítására, és – lehetőség szerint – benne a „hideg napok”, valamint a második világháború végén bekövetkezett megtorlás ártatlan áldozatainak emlékét őrző kegyeleti hely kialakítására.
16. A KVB javasolja a **magyar Félnek**, vizsgálja meg a Szerb Országos Önkormányzat azon szándéka megvalósításának feltételeit, amely egy központi szerb nemzetiségi közkönyvtár létrehozására vonatkozik.
17. A KVB javasolja a **magyar Félnek** a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium óvodája mielőbbi megvalósítása feltételeinek biztosítását a 2016 februárjában elfogadott Kormányhatározat vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.
18. A KVB javasolja a **Feleknek**, hogy segítsék elő a Deszki „Szent Száva” Oktatási, Kulturális és Hitéleti Központ befejezésének támogatását.

VI.

A Felek megállapodtak abban, hogy az alábbi témákat 2016. május 31-ig ismételtén áttekintik és további konkrét ajánlásokat fogalmazznak meg:

1. A KVB újólag felhívja a figyelmet a nemzeti kisebbségek identitásának megőrzése céljából folyósított adományok adómentességét biztosító rendszer kidolgozására, és javasolja a **Feleknek**, hogy vizsgálják meg az erre irányuló jogi szabályozás és államközi megállapodás megkötésének, valamint hatékony végrehajtásának lehetőségét.

2. A KVB javasolja, hogy a **szerb Fél** vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a vajdasági magyarok által lakott olyan településeken, ahol a vajdasági magyarok kisebbségben élnek, az anyanyelvi oktatást és nevelést végző pedagógusok, a magyarországi gyakorlatnak megfelelően, e munkájukért többletjuttatásban részesülhessenek.

3. A KVB javasolja a szerb Félnek, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a közigazgatási körzethatárok (Zenta, Ada, Magyarkanizsa községek visszakerülése a Szabadka központú észak-bácskai körzethez) mielőbbi visszaállítására kerüljenek.

4. A KVB üdvözlik Mórahalom és Palics együttműködési szándékát kulturális és turisztikai központok létrehozására. A létrejövő centrumok jelentős regionális szerepet tölthetnek be az információk gyűjtésében és továbbításában.

A VI. fejezet megtárgyalásának pontos időpontját és helyszínét a Felek elektronikus úton egyeztetik.

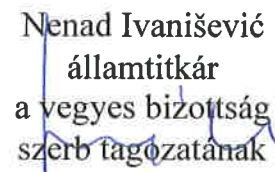
A KVB társelnökei megállapodtak abban, hogy következő ülésüket 2017-ben, Magyarországon tartják.

A Jegyzőkönyv két-két példányban készült, szerb és magyar nyelven. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Szabadka, 2016. április 4.

Kalmár Ferenc
miniszteri biztos
a vegyes bizottság
magyar tagozatának
elnöke

Nenad Ivanišević
államtitkár
a vegyes bizottság
szerb tagozatának
elnöke